

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 3
IM. GEN. MARIUSZA ZARUSKIEGO
W ZAKOPANEM
na rok szkolny 2022/2023

Trzymać kurs prosto w słońce

M. Zaruski

Akty prawne:

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, (Dz. U. z 2004r. nr 256.poz 2572, z późniejszymi zmianami).
2. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r. nr 97, poz. 674 i nr 170, poz. 1218).
3. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego, (Dz. U. nr 111 poz. 535, z późn. zm.).
4. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (Dz. U. z 2002r. nr 147, poz. 1231, z późn. Zm.).
5. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (dz. U. z 2002r. nr 11, poz. 109, z późn. zm.).
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. nr 179, poz. 1485, z późn. zm.).
7. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. nr 10, poz. 55, z późn. zm.) .
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. nr 180, poz. 1493).
9. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. nr 6, poz. 69).
10. Rozporządzenie MENiS z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach , szkołach i placówkach.
11. Rozporządzenie MEN z dnia 12 sierpnia 1999r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu Seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. nr 67, poz. 756, z późn. zm.)
12. Rozporządzenie MEN z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie zakresu i organizacji opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą.
13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 3 października 2011 poz. 1245).
14. Konwencja Praw Dziecka.
15. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz innych ustaw.
16. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
17. Ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 11 stycznia 2017 r., poz. 59)
18. Statut szkoły.

19. Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. 2022 poz.645)
20. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 3 w Zakopanem został pozytywnie zaopiniowany i przyjęty uchwałą Rady Pedagogicznej .

Samorząd Uczniowski

Dyrektor Szkoły

Rada Szkoły

Szkolny program wychowawczo- profilaktyczny obejmuje wytyczne polityki oświatowej państwa, jego cel stanowi wspieranie ucznia we wszechstronnym rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, a które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży. Program ten zawiera działania, które w sposób systemowy będą angażować wszystkich uczniów i ich rodziców oraz całe środowisko szkolne.

Wprowadzenie

Rodzice są pierwszymi wychowawcami swoich dzieci, nauczyciele wspomagają ich wszechstronny i harmonijny rozwój a uczeń akceptuje siebie i jest otwarty na drugiego człowieka.

DEFINICJE

Wychowanie

„Wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmocniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży”

[Art. 1 Ust.1 Pkt 3 Ustawy – Prawo Oświatowe]

Profilaktyka

„Profilaktyka (prewencja, zapobieganie) są to wszystkie działania podejmowane w celu zapobiegania pojawieniu się i/lub rozwojowi niepożądanych zachowań, stanów lub zjawisk w danej populacji. Nadrzędnym zadaniem tych działań jest przeciwdziałanie zagrożeniom (w tym także chorobom), których wystąpienie lub nasilenie się jest w przyszłości prawdopodobne. Działania profilaktyczne mają zmniejszyć prawdopodobieństwo tych zagrożeń i służą utrzymaniu stanu dotychczasowego (status quo).” [B. Woynarowska, Profilaktyka, [w:] T. Pilch (red.), Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku, tom IV, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2005, s. 943]

Spis treści:

- I. Wstęp
- II. Misja Szkoły Podstawowej nr 3 w Zakopanem
- III. Wizja Szkoły Podstawowej.
- IV. Obszary działań wychowawczo – profilaktycznych
- V. Powinności wychowawczo - profilaktyczne będące wymiarem pracy edukacyjnej każdego nauczyciela określone w ramach zadań ogólnych szkoły zgodne ze statutem szkoły
- VI. Model absolwenta
- VII. Ceremoniał i tradycje szkoły
- VIII. Diagnoza potrzeb wychowawczych szkoły
- IX. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji na poszczególnych przedmiotach oraz godzinach do dyspozycji wychowawcy
- X. Zasady ewaluacji.

I. Wstęp

Proces wychowania obejmuje całe społeczeństwo i towarzyszy człowiekowi przez całe życie. "Rodzice jako pierwsi nauczyciele swoich dzieci ponoszą szczególną odpowiedzialność za ich edukację, zaś edukacja szkolna ma wspierać domową, nie ją zastępować." (frag. Statutu Europejskiego Stowarzyszenia Rodziców). Szkoła, obok rodziny, jest głównym czynnikiem kształtowania osobowości dziecka. Jest następną, po środowisku domowym, społecznością, z którą ono się styka i pierwszą, która zapoznaje je z pracą, odpowiedzialnością, wprowadzając w rzeczowe stosunki między ludźmi. Szkoła ma za zadanie przygotować dziecko do tego, aby stało się człowiekiem dorosłym, zdolnym do uczestnictwa w życiu grupy społecznej.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb wychowawczych. Został on oparty na koncepcji pracy szkoły. Działalność wychowawczo – profilaktyczna szkoły wynika z identyfikacji sukcesów i porażek wychowawczych zawartych w sprawozdaniach wychowawców klas, pedagoga/psychologa szkolnego oraz z podejmowanych interwencji wychowawczych, jak również z wyników przeprowadzanych badań ankietowych, analizy czynników chroniących i ryzyka oraz rekomendacji do planowanych działań i kierunków rozwoju szkoły.

Program opisuje treści i działania skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców, związane z realizacją misji wychowawczej szkoły oraz zadań w zakresie wychowania i opieki. Szkoła oraz poszczególni nauczyciele są zobowiązani do podejmowania działań mających na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia dostosowanie do jego potrzeb i możliwości. Treści programu zgodne są ze Statutem Szkoły.

II. Misja szkoły

Misją szkoły jest rozwój osobowy ucznia w sferach: intelektualnej, duchowej, emocjonalnej i fizycznej w oparciu o tożsamość społeczną i narodową z uwzględnieniem historii i kultury najbliższego regionu; rozwój ten odbywa się w nowoczesnej, bezpiecznej szkole, gdzie zintegrowane środowiska: nauczycieli, rodziców, uczniów dbają o najwyższą jakość kształcenia.

III. Wizja szkoły

Szkoła jest wspólnotą opartą na zasadzie przyjaźni, szacunku i wzajemnej pomocy, a także zaangażowania uczniów, rodziców i pracowników w budowaniu jej wizerunku.

Szkoła będzie wspierać uczniów w ich rozwoju poprzez:

- tworzenie bezpiecznej i przyjaznej atmosfery nauki;
- tworzenie warunków do rozwoju aktywności poznawczej;
- rozbudzanie motywacji do dalszej edukacji.

Szkoła będzie przygotowywać dziecko do funkcjonowania w warunkach współczesnego świata poprzez:

- ukazywanie systemu zasad moralnych;
- ukazywanie różnorodności kulturowej i uczenie poszanowania dla odmiennych systemów kulturowych
- uczenie szacunku do siebie i innych
- rozbudzanie poczucia patriotyzmu lokalnego w oparciu o dziedzictwo kultury narodowej;
- nauka spędzania czasu wolnego w sposób właściwy;
- poznawanie zasad życia społecznego;

- uczenie właściwych zachowań w stosunku do otaczającej przyrody i zwierząt.

Nauczyciele będą:

- podnosić swoje kwalifikacje poprzez różnorodne formy doskonalenia
- wzajemnie sobie pomagać okazując szacunek i życzliwość
- wspierać rozwój psychofizyczny ucznia poprzez stosowanie aktywizujących metod pracy

IV. Obszary działań wychowawczo – profilaktycznych

1. Wychowawcza rola szkoły

- całościowe oddziaływania wychowawcze wraz z uzupełniającymi działaniami profilaktycznymi – zarówno wspieraniem dzieci i młodzieży w prawidłowym rozwoju, jak zapobieganiem zachowaniom problemowym
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym
- wspierająca rola nauczyciela, który w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów troską o ich zdrowie, postawę moralną i obywatelską, z poszanowaniem godności osobistej ucznia

2. Edukacja zdrowotna

- szkoła będzie kształtowała postawy prozdrowotne uczniów, w tym wyrabianie nawyków higienicznych, uczenie zachowań bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, ponadto poszerzenie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się oraz uświadomienie korzyści płynących z aktywności fizycznej i wdrażania profilaktyki.

3. Wzmocnienie bezpieczeństwa uczniów

- zapewnienie utrzymywania bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki
- upowszechnianie wśród dzieci i młodzieży wiedzy o bezpieczeństwie oraz kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń i sytuacji nadzwyczajnych – w tym związanych z korzystaniem z technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- współpraca m.in. z Państwową Strażą Pożarną oraz jednostkami innych służb w ramach działań podnoszących bezpieczeństwo dzieci i młodzieży – w tym ochrony przeciwpożarowej – a także w celu zapewnienia właściwych warunków realizacji zadań, w szczególności prowadzenia zajęć edukacyjnych.

V. Powinności wychowawczo - profilaktyczne będące wymiarem pracy edukacyjnej każdego nauczyciela określone w ramach zadań ogólnych szkoły zgodne ze statutem szkoły

Działania wychowawczo-profilaktyczne będą kierowane do uczniów równoległe z ich kształceniem – przekazywaniem wiedzy, m. in. podczas zajęć z wychowawcą klasy oraz realizacji treści przedmiotów

Zadania wychowawcy i nauczyciela:

W procesie oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych należy koncentrować się na rozwijaniu potencjału dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem ich pozytywnych i mocnych stron. Celem oddziaływań wychowawczych jest wzmocnienie jednostki oraz budowanie jej odporności w celu ułatwienia jej radzenia sobie z wyzwaniami codziennego życia. Owa odporność kształtowana jest poprzez rozwijanie kompetencji i najważniejszych umiejętności życiowych młodego pokolenia.

Wychowawca powinien kłaść nacisk na **kształtowanie jednostek twórczych, kreatywnych i zdolnych do sterowania własnym kształceniem zarówno w rzeczywistości szkolnej, jak i poza nią**. W procesie tym ważne staje się rozwijanie osobowych cech wychowanka –

w związku z tym wychowawca musi pomóc dzieciom i młodzieży rozwinąć zdolności umożliwiające **rozumienie przez nich otaczającego ich świata na drodze autorefleksji dotyczącej zasadności własnych zachowań oraz rozwinięcia umiejętności komunikacyjnych**, które umożliwią dialog z innymi i z samym sobą. **Nauczyciel, budując relacje oparte na zaufaniu, prowadzi z wychowankami rozmowę, poprzez którą uczy nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji.**

Oddziaływania wychowawczo- profilaktyczne realizowane winny być poprzez treści przewidziane wdrożenia zarówno na poszczególnych przedmiotach, jak i godzinach do dyspozycji wychowawcy. Wskazują one wartości, pozytywne postawy, kompetencje oraz umiejętności niezbędne dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży w **czterech sferach: fizycznej (rozwój biologiczny), psychicznej (rozwój poznawczy i emocjonalny), społecznej i aksjologicznej (rozwój moralny).**

Osiągnięcie dojrzałości w czterech sferach możliwe jest dzięki rozwojowi kompetencji osobistych i społecznych uczniów, ukierunkowanych na:

- samoświadomość – budowanie akceptacji siebie, osiąganie spójności myślenia i działania łączonych z kształtowaniem poczucia autonomii, tworzenie pozytywnego obrazu tożsamości w wymiarze osobistym, społecznym i kulturowym oraz poczucia własnej godności;
- sprawczość – wyznaczanie realnych celów i ich osiągnięcie dzięki własnej aktywności, pozytywne nastawienie do życia, motywacja do działania, kształtowanie umiejętności planowania i podejmowania decyzji oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, planowanie własnego rozwoju, rozwijanie poczucia celowości działania;
- relacyjność – budowanie i podtrzymywanie pozytywnych relacji z ludźmi, rozumienie uczuć innych, sposobów myślenia i działań umożliwiających osiągnięcie pożądaných społecznie celów, promowanie prospołecznych wartości, aktywne uczestnictwo w życiu społecznym, w tym jego formach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, włączanie się do działania na rzecz społeczności, promowanie pozytywnych wzorców osobowych, budowanie prospołecznych relacji rówieśniczych;

- otwartość – zdolność do sprawiedliwej, etycznej oceny i reagowania, umiejętność otwartego i jednoznacznego wyrażania swoich potrzeb, uczuć i opinii z zachowaniem szacunku do siebie oraz innych osób, kształtowanie postaw asertywnych, rozwijanie poczucia empatii, wrażliwości, szacunku dla odmienności;
- kreatywność – kształtowanie twórczego podejścia do rozwiązywania problemów dzięki umiejętnościom: wyjścia poza schematyczność myślenia i działania, znajdowania nowych sposobów rozwiązywania problemów, odkrywania indywidualnych zdolności umożliwiających sprostanie wyzwaniom, także poprzez podejmowanie działań na rzecz twórczego rozwoju w formie współpracy z instytucjami kultury, rozwój aktywności fizycznej, rozwój sfery psychicznej, w tym duchowej, społecznej, aksjologicznej.

Ponadto, niezbędna jest indywidualna troska i opieka nad każdym uczniem

1. Integracja i dbałość o atmosferę zespołu klasowego.
2. Aktywna współpraca wychowawców z uczniami i nauczycielami dotycząca życia klasy.
3. Kreowanie sytuacji, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości.
4. Bieżąca pomoc wobec trudności, konfliktów i problemów uczniowskich.
5. Wspieranie samodzielności i odpowiedzialności wśród uczniów.
6. Współdziałanie nauczycieli uczących w jednym oddziale dotyczące indywidualnej opieki nad uczniem.
7. Współdziałanie z pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym i innymi osobami kompetentnymi w rozpoznawaniu zainteresowań, uzdolnień, potrzeb i trudności uczniów.
8. Wzmacnianie postaw empatii, zrozumienia i tolerancji.
9. Rzetelne przekazywanie wiedzy i umiejętności.
10. Kształtowanie w sobie postawy dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów.

11. Współtworzenie w szkole wspólnoty nauczycieli i uczniów.

12. Zapoznanie rodziców i uczniów z obowiązującymi w szkole zasadami oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

VI. Model absolwenta.

Zakładamy, że absolwent będzie:

Dobrze przygotowany do podjęcia nauki w liceum– umie wykorzystywać wiedzę zdobytą w szkole podstawowej;

Samodzielny – umie podejmować decyzje, potrafi poradzić sobie w różnych sytuacjach;

Prawdomówny- nie oszukuje innych, umie przyznawać się do błędów;

Wytrwały- działa pomimo braku widocznych efektów, jest zdyscyplinowany w dążeniu do celu;

Asertywny – potrafi odmówić, potrafi zająć stanowisko w sytuacjach konfliktowych;

Odpowiedzialny – przestrzega zasad i reguł, wywiązuje się z powierzonych obowiązków, jest wytrwały w dążeniu do celu;

Kulturalny – taktownie przedstawia swoje racje, przestrzega zasad dobrego wychowania, umie się zachować w każdej sytuacji;

Zaradny – umie wykorzystywać pojawiające się możliwości, organizować pracę sobie i innym, potrafi publicznie zaprezentować efekty swojej pracy;

Odważny – rozwija odwagę pokonując strach, obawy, to co sprawia wewnętrzne trudności;

Patriotą – zna i szanuje wielowiekowe dziedzictwo kulturowe;

Uczciwy – odróżnia dobro od zła w oparciu o uniwersalne wartości;

Sprawny – dba o zdrowy styl życia, jest świadomy zagrożeń zdrowotnych, uprawia sport;

Aktywny – sumiennie przygotowujący się z lekcji na lekcje, wypełniający swoje szkolne obowiązki;

Przyjacielski – uczynny, dba o dobre kontakty rówieśnicze i społeczne, umie pracować w grupie.

Tolerancyjny – szanuje odmienne postawy, zachowania i cechy drugiego człowieka;

Empatyczny – wrażliwy wobec uczuć drugiego człowieka;

Troskliwy – opiekuńczy, dbający o ludzi i inne żywe istoty

VII. Ceremoniał i tradycje szkolne.

Głównym zadaniem szkoły jest nauczanie i wychowywanie młodych ludzi. Jednak obok wiedzy przekazywanej na zajęciach lekcyjnych, ważne jest uczenie dzieci zasad postępowania w różnych miejscach i sytuacjach, szanowanie tradycji i świąt narodowych.

Ceremoniał szkolny jest zbiorem ustanowionych i obowiązujących w szkole norm zachowania się w czasie uroczystości szkolnych. Zadaniem ceremoniału jest także pomoc w organizacji ślubowań i apeli szkolnych.

Stale uroczystości wpisane w harmonogram pracy szkoły :

- rozpoczęcie roku szkolnego
- ślubowanie klas pierwszych
- 17 września – Dzień Sybiraka
- 14 października – Dzień Edukacji Narodowej
- 11 listopada – Święto Odzyskania Niepodległości
- 1 marca – Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych
- 3 Maja – uchwalenie Konstytucji Narodowej
- zakończenie roku szkolnego

Sztandar szkoły

Sztandar Szkolny dla społeczności szkolnej jest symbolem Polski, symbolem Małej Ojczyzny, jaką jest szkoła i jej najbliższe środowisko.

Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi, a przechowywanie, transport i przygotowanie sztandaru do prezentacji, właściwych postaw jego poszanowania.

Sztandar jest przechowywany na terenie szkoły w zamkniętej gablocie.

Poczet sztandarowy

Bierze udział w uroczystościach szkolnych i pozaszkolnych organizowanych z okazji ważnych wydarzeń z życia szkoły, naszego miasta i kraju. Wyznaczany jest co roku spośród uczniów wyróżniających się w nauce, o nienaganej postawie i wzorowym zachowaniu. Kadencja pocztu trwa jeden rok. W jego skład wchodzi:

- chorąży pocztu – uczeń
- asysta – uczennica
- asysta – uczennica

Chorąży i asysta powinni być ubrani galowo:

- Uczeń-czarne lub granatowe spodnie, biała koszula
- Uczennice- spódnica czarna , granatowa, biała bluzka

Insignia pocztu sztandarowego:

- biało-czerwone szarfy przewieszane przez prawe ramię, zwrócone kolorem białym w stronę kołnierza, spięte na lewym biodrze,
- białe rękawiczki.

Udział sztandaru w uroczystościach poza terenem szkoły:

Sztandar szkoły może brać udział w uroczystościach rocznicowych organizowanych przez administrację samorządową i państwową oraz w uroczystościach religijnych: mszy świętej, uroczystościach pogrzebowych i innych.

Pasowanie na ucznia.

Uczniowie klas I stoją na baczność. Sztandar szkolny skierowany jest na ślubujących. Pierwszoklasiści mają wyciągnięte dwa palce prawej ręki w kierunku sztandaru i powtarzają rotę ślubowania

„ Ślubuję być dobrym uczniem, dbać o honor mojej szkoły i klasy. Będę uczył się dobrze, służył pomocą słabszym, słuchał nauczycieli. Postawą swoją będę sprawiał radość wychowawcom i rodzicom, by wyrosnąć na dobrego i wzorowego Polaka.”

Dyrektor szkoły pasuje na ucznia, nakładając na ramię buławę w kształcie ołówka/pióra i wręcza legitymację szkolną.

Pożegnanie absolwentów szkoły.

- Uroczysty apel kończącym rok szkolny
- Wręczenie "Tarcz Szkolnych" dla najlepszych uczniów klas ósmych
- Przekazanie sztandaru uczniom klas siódmych
- Wyprowadzenie sztandaru
- Program artystyczny przygotowany przez uczniów klas ósmych

Do tradycji należą:

- a) Uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego
- b) Rajd Zaruskiego
- c) Międzyszkolny Przegląd Jasełek „Gloria”
- d) Dzień Rodziny

VIII. Diagnoza potrzeb wychowawczych szkoły

Szkoła Podstawowa nr 3 znajduje się przy ul. Karłowicza 6 na Bystrem - województwo małopolskie, powiat tatrzański, gmina, miasto Zakopane. Teren szkolny jest ogrodzony, zadbane i dostosowany do potrzeb dzieci. Zieleń i kwiaty zapewniają uczniom wypoczynek i relaks między zajęciami. Obok budynku szkolnego znajduje się wielofunkcyjne boisko sportowe do koszykówki, siatkówki i piłki ręcznej oraz bieżnia (pokryte sztuczną nawierzchnią poliuretanową). Do boiska przylega plac zabaw dla najmłodszych.

W zasobach szkoły znajdują się: budynek szkoły, sala gimnastyczna, biblioteka z czytelnią, świetlica, gabinet logopedy, pedagoga i psychologa, gabinet pomocy przedmedycznej, stołówka, oraz zaplecze socjalno administracyjne. W wydzielonym skrzydle szkoły znajdują się sale edukacji wczesnoszkolnej oraz świetlicy.

Szkoła integruje się ze środowiskiem lokalnym, promując swoją różnorodną działalność. Zapewnia pomoc psychologiczno-pedagogiczną. Wykwalifikowana kadra nauczycieli i wychowawców dba o wszechstronny rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości.

Ważne miejsce w procesie dydaktyczno - wychowawczym zajmuje pamięć o historii szkoły i szacunek do osoby patrona. Szkoła nosi imię M. Zaruskiego, człowieka, który przez całe swoje życie „zdobywał szczyty”.

Wszyscy zatrudnieni w szkole nauczyciele posiadają odpowiednie kwalifikacje do pracy na swoich stanowiskach. Doskonalą się zawodowo uczestnicząc w różnorodnych kursach i warsztatach oraz zdobywając kolejne stopnie awansu zawodowego.

Szkoła współpracuje z instytucjami i organizacjami wspierającymi ją w pracy opiekuńczo-wychowawczej:

- Komenda Powiatowa Policji,
- Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,

- Sąd Rodzinny, Zespół Kuratorów
- MOPS,
- Parafia św. Antoniego
- Ośrodek Środowiskowej opieki psychologicznej i psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży w Białym Dunajcu

W roku szkolnym 2022/23 do szkoły uczęszcza 360 uczniów w tym ok. 35 uczniów z Ukrainy. Są to uczniowie zamieszkujący w Zakopanem w obwodzie szkoły i poza jej rejonem , a także dojeżdżający z okolicznych miejscowości. Z uwagi na trwającą wojnę za wschodnią granicą do społeczności szkolnej dołączyła liczna grupa uchodźców. Liczba uczniów z Ukrainy jest zmienna i dynamiczna z uwagi na organizację życia rodzin uchodźczych.

Diagnozę potrzeb wychowawczych szkoły na rok 2022/23 oparto na następujących badaniach:

- wywiady i obserwacje wśród uczniów, rodziców i nauczycieli dotyczące trudności uczniów
- wnioski nauczycieli przedstawiane na Radzie Pedagogicznej dotyczące m.in. adaptacji uczniów z Ukrainy
- arkusze diagnostyczne klas badające czynniki chroniące i ryzyka oraz wiedzę na temat używania środków psychotropowych oraz innych substancji uzależniających
- ankiety informacyjne o uczniach klas pierwszych
- ankiety skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców dotyczące bezpośrednio programu wychowawczo-profilaktycznego jak i poczucia bezpieczeństwa w szkole
- analiza dokumentacji uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych (opinie i orzeczenia)

W ewaluacji planu uwzględniono również podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2022/2023.

Analiza danych z wywiadów z dyrekcją, innymi nauczycielami, rodzicami oraz pracownikami szkoły, a także przeprowadzone badania ankietowe nie wskazują na to, aby w szkole występowało podwyższone zagrożenie dotyczące używania przez uczniów środków psychoaktywnych.

Z informacji zawartych w arkuszach diagnostycznych klas wypełnianych przez wychowawców dotyczących czynników chroniących i ryzyka (narażanie na alkoholizm, wielodzietność, zaniedbania opiekuńcze, uczniowie objęci kuratelą, zainteresowania, aktywności, zaangażowanie) wynika, że w społeczności szkolnej procent uczniów narażonych na podwyższone czynniki ryzyka jest stosunkowo niewielki.

Sygnalizowane dodatkowo problemy obejmują:

- problemy w integracją z klasą
- niski poziom motoryczny uczniów
- problemy z koncentracją uwagi
- niska kultura słowna uczniów
- przejawy nie radzenia sobie z emocjami

Nikt z ankietowanych nie potwierdził wiedzy na temat posiadania czy używania przez któregokolwiek ucznia szkoły środków uzależniających.

Rodzice uczniów klas pierwszych wypełnili ankiety informacyjne dotyczące m.in. mocnych stron dziecka, dziedzin wymagających wsparcia, zgłaszanych problemów wychowawczych. Rodzice określali mocne strony dzieci w dziedzinie plastycznej, muzycznej, sportowej, zainteresowań przyrodą. Nieliczne zgłaszane trudności to problemy z koncentracją uwagi, motywacją do nauki, brakiem samodzielności, wymową, niskim poczuciem własnej wartości, nadwrażliwością, koordynacją i grafomotoryką.

Działania wychowawczo-profilaktyczne w szkole będą realizowane również zgodnie z obowiązującymi kierunkami polityki oświatowej państwa w bieżącym roku szkolnym .

Nr	Priorytet MEN na rok szkolny 2022/2023	Sposób realizacji
1.	Wychowanie zmierzające do osiągnięcia ludzkiej dojrzałości poprzez kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro i piękno, uzdalniających do odpowiedzialnych decyzji.	-realizacja treści programowych oraz wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego w roku szkolnym 2022/2023 - położenie nacisku na uwrażliwianie na sztukę , przyrodę, niesienie pomocy, wolontariat
2.	Wspomaganie wychowawczej roli rodziny przez właściwą organizację i realizację zajęć edukacyjnych <i>wychowanie do życia w rodzinie</i> . Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.	- zwiększanie wrażliwości na kondycję psychofizyczną uczniów - spotkania z psychologiem dla rodziców - warsztaty i zajęcia wspierające rozwój z pedagogiem
3.	Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami przybyłymi z zagranicy, w szczególności z Ukrainy, adekwatnie do zaistniałych potrzeb oraz kompetencji nauczycieli nowych przedmiotów wprowadzonych do podstawy programowej.	- umożliwienie udziału w szkoleniach doskonalących kompetencje nauczycieli
4.	Wsparcie edukacji informatycznej i medialnej, w szczególności kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych.	- propagowanie umiejętności radzenia sobie z informacyjnym szumem, warsztaty w klasach 7 i 8 dotyczące rozwijania analitycznego i krytycznego myślenia

Analiza wyników przeprowadzonych ankiet.

Wyniki ankiety skierowanej do uczniów „Jak się czujesz w szkole?”

W ankiecie wzięło udział 113 uczniów .

1. 83,2 % uważa że szkoła jest miejsce bezpiecznym
2. 60% uczniów ocenia poziom bezpieczeństwa w szkole jako dobry i bardzo dobry
3. 48,7 % uczniów zachowuje się asertywnie , 25,7 % zastanawia się czy może spotkać za to kara
4. 65,5 % trudności szkolne , przykrość zgłasza rodzicom, kolejno przyjacielowi, przyjaciółce, wychowawcy , 19,5% respondentów

określa, że nikomu nie powie

5. 39,8 % uczniów podaje że rzadko czuje się smutny w szkole , 25,7 % czasami , 13,3 % często , 21,2 nigdy
6. 43,4% uczniów czuje się w szkole radosnym, 29,2 % czasami , 19,5 % rzadko czuje się radośnie , 8% uczniów nigdy nie czuje się

radośnie

7. 79,6 % uczniów radzi sobie w sytuacjach trudnych, stresujących
8. wymieniane wartości w życiu to : szczęście 43,4%, zaufanie 42,5%, sprawiedliwość 39,8%
9. spędzanie wolnego czasu : 22% spotkania z kolegami, 15,9 % spędza czas przed komputerem, 13,3 % uprawia sport
10. 83% uczniów słyszało o substancjach niebezpiecznych

11. w pytaniach otwartych dot. poprawy atmosfery w szkole uczniowie piszą o większej liczbie wycieczek, możliwości integracji , wyjazdów do kina i teatru, uwrażliwieniu na potrzeby uczniów, tolerancję błędów

Wyniki ankiety skierowanej do nauczycieli dot. działań profilaktyczno-wychowawczych. Udział wzięło 47 nauczycieli. Szczegółowe procentowe wyniki zawiera załącznik z podsumowaniem ankiet . Z ankiet wynika, że :

- wszyscy nauczyciele deklarują podejmowanie działań profilaktycznych poprzez motywowanie uczniów, dbanie o bezpieczeństwo, dyskusje, warsztaty
- nauczyciele uważają, że uczniowie są otoczeni pomocą z ich strony, a w razie trudności szkoła oferuje pomoc rodzinie
- w szkole propagowana jest wiedza na temat zagrożeń i uzależnień
- zdecydowana większość nauczycieli uważa, że szkoła zapewnia alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego, przy czym 60% uczniów korzysta z tej oferty
- zgłaszane niekorzystne zachowania uczniów to: wyśmiewanie, dokuczanie, przezywanie, używanie wulgaryzmów
- najczęściej zachowania nieodpowiednie mają miejsce na przerwach, w toaletach, boisku szkolnym, natomiast wycieczki wymieniane są jako bezpieczne
- nauczyciele reagują poprzez przeprowadzanie rozmów, pomoc pedagoga, współpracę z rodzicami
- nauczyciele stwarzają sytuacje, w których uczniowie mogą wykazywać swoje mocne strony, promują pozytywne zachowania poprzez pochwały przed klasą, rodzicem, oceną zachowania
- przyczyny trudnych zachowań uczniów nauczyciele upatrują w trudnych sytuacjach rodzinnych, niekorzystnym środowisku rodzinnym, nadmiarze gier komputerowych, niekorzystnym wpływie rówieśników, okresie dojrzewania, chęci zwrócenia na siebie uwagi, niekorzystnym wpływie internetu.

Wyniki ankiet skierowanych do rodziców dotyczących szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego. Udział wzięło 31 rodziców. Szczegółowe procentowe wyniki zawiera załącznik z podsumowaniem ankiet. Główne wnioski to:

- prawie połowa rodziców ocenia kontakty ze szkołą jako bardzo dobre
- 43% uważa, że szkoła służy wszechstronnemu rozwojowi ucznia

- 42% respondentów uważa, że szkoła na średnim poziomie zapobiega zagrożeniom
- 60% rodziców twierdzi, że szkoła bardzo dobrze wpływa na stosunek dziecka do otaczającego środowiska
- 64% ankietowanych uważa, że w szkole przestrzegane są prawa dziecka
- 61% respondentów ocenia szkołę jako życzliwą i wyrozumiałą
- starania wychowawcy wobec dziecka oceniane są jako bardzo dobre i odpowiednie w 71%
- wsparcie psychologiczno-pedagogiczne oceniane jest jako bardzo dobre i odpowiednie w 62%
- placówka dba o bezpieczeństwo dzieci bardzo dobrze i odpowiednio w 74% według ankietowanych

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe wyniki badań związane z diagnozą sytuacji wychowawczej szkoły do planu profilaktyczno-wychowawczego na rok szkolny 2022/2023 wprowadza się następujące wnioski, których realizację należy uwzględnić w planach wychowawczych poszczególnych klas.

1. zwiększyć czujność związaną z bezpieczeństwem wszystkich uczniów
2. wdrożyć działania związane ze Szkolnym zespołem do spraw bezpieczeństwa (w załączeniu program)
3. kontynuować rozwijanie zachowań asertywnych
4. budować i wzmacniać relację nauczyciel- uczeń oparta na zaufaniu i poczuciu bezpieczeństwa
5. położyć nacisk na obserwacje kondycji psychofizycznej uczniów
6. propagować atrakcyjne i aktywne formy spędzania wolnego czasu
7. dbać o utrzymywanie pozytywnej atmosfery w szkole z poszanowaniem wzajemnej godności
8. położyć nacisk na integrację zespołów klasowych, wzajemną pomoc i zdrową rywalizację
9. uwzględniać wkład i zaangażowanie uczniów, a nie tylko umiejętności czy końcowy efekt

10. dbać o postrzeganie szkoły jako życzliwej, przyjaznej i wyrozumiałej
11. stwarzać okazje do samorozwoju uczniów poprzez spotkania z inspirującymi ludźmi
12. dbać o jakość i atrakcyjność lekcji, przekazu
13. dostrzegać indywidualizm ucznia w odniesieniu do jego sytuacji rodzinnej i osobistej
14. promować zdrowy styl życia (tydzień profilaktyki chorób zakaźnych)

W związku z przybyciem do szkoły licznej grupy uczniów z Ukrainy i zgodnie z rozporządzeniem w tej sprawie należy zadbać o:

- ułatwienie uczniom z Ukrainy adaptacji w nowej rzeczywistości, pomoc w nauce oraz stworzenie poczucia bezpieczeństwa poprzez kształtowanie pozytywnych postaw i tolerancji wobec uczniów cudzoziemskich, zachęcanie uczniów z Ukrainy do integracji z zespołem klasowym poprzez udział w uroczystościach klasowych , szkolnych, włączanie do społeczności lokalnej i grup młodzieżowych
- uwrażliwianie wychowawców i nauczycieli na potrzeby uczniów z Ukrainy poprzez pomoc w nauce, organizowanie pomocy koleżeńskiej, przybliżanie kultury polskiej jak również przedstawianie elementów kultury ukraińskiej ,
- zwracanie uwagi na kondycję psychofizyczną uczniów, włączanie rodziców Uczniów Ukraińskich do współpracy, zgłaszanie trudności specjalistom szkolnym, ustalanie zakresu potrzebnej pomocy w tym pomocy rzeczowej i materialnej

IX. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji na poszczególnych przedmiotach oraz godzinach do dyspozycji wychowawcy

Edukacja wczesnoszkolna

Edukacja wczesnoszkolna obejmuje pierwsze trzy lata nauki dziecka w szkole i ma za zadanie stopniowo przygotować dziecko do uczestnictwa w życiu społeczności szkolnej i środowiska lokalnego, a w dalszej perspektywie – do pełnoprawnego uczestnictwa w życiu społecznym. Cele wychowania i sposób ich realizacji w niższych klasach szkoły podstawowej powinny być dostosowane do indywidualnych możliwości intelektualnych, emocjonalnych, społecznych i zdrowotnych dziecka będącego w młodszym wieku szkolnym.

Zakres wiadomości i umiejętności, jakimi ma dysponować uczeń kończący klasę III szkoły podstawowej oraz postaw, które ma przejawiać, ustalono tak, aby nauczyciel mógł organizować odpowiednie sytuacje dydaktyczno-wychowawcze w przeciętnych warunkach edukacyjnych. Jest to ważne założenie, gdyż wiadomości, umiejętności i postawy ukształtowane w klasach I–III szkoły podstawowej stanowią bazę i punkt wyjścia do prowadzenia procesu wychowawczo--profilaktycznego na dalszych etapach kształcenia. Realizacja celów wychowania i profilaktyki na I etapie kształcenia powinna być tak zorganizowana, aby wszyscy uczniowie, niezależnie od poziomu ich rozwoju psychofizycznego, mieli możliwość zrozumienia podstawowych procesów społecznych zachodzących w najbliższym i dalszym otoczeniu oraz przejawiania adekwatnego do danej sytuacji zachowania.

Tabela nr 1. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I–III

OBSZAR	ZADANIA – KLASY I–III	SPOSOBY REALIZACJI
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none">zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych, kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego	<ul style="list-style-type: none">Rozmowy z wychowawcą klasy na temat znaczenia higieny osobistej i aktywności fizycznej

	<p>zdzowemu stylowi życia;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu zdrowy styl życia w aspekcie fizycznym i psychicznym; • kształtowanie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie; • rozwijanie umiejętności podejmowania działań na rzecz ochrony przyrody w swoim środowisku; • kształtowanie umiejętności analizy zjawisk przyrodniczych, rozumowania przyczynowo-skutkowego; • kształtowanie umiejętności dbania o kondycję psychofizyczną, wyrażanie własnych potrzeb • zapobieganie chorobom zakaźnym • kształtowanie wytrwałości w działaniu i dążeniu do celu, umiejętności adekwatnego zachowania się w sytuacjach zwycięstwa i porażki. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkanie z pielęgniarką szkolną • Zdrowe wspólne śniadanie • Rozmowy z wychowawcą o tym, czym jest ochrona środowiska • Udział w akcji Sprzątanie Świata • Zajęcia z cyklu „Dbamy o zdrowie” • Akcja „Czyste Tatry” • Tydzień dla profilaktyki chorób zakaźnych • na lekcjach z wychowania społecznego wdrażanie do pracy w kręgu, inicjowanie rozmów o samopoczuciu, własnych potrzebach , nastroju
<p>Relacje – kształtowanie postaw społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych; 	<ul style="list-style-type: none"> • Sporządzenie Kontraktu Klasowego • Warsztaty z psychologiem i pedagogiem

	<ul style="list-style-type: none"> • rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; • kształtowanie umiejętności przestrzegania obowiązujących reguł; • kształtowanie umiejętności nawiązywania i podtrzymywania relacji z rówieśnikami, rozpoznawania ich potrzeb, zgodnej współpracy z innymi, z zachowaniem obowiązujących norm i reguł kultury osobistej; • budować relacje z uczniem opartą na zaufaniu i poczuciu • zapoznanie z podstawowymi prawami i obowiązkami wynikającymi z roli ucznia oraz członka szkolnej społeczności, rodziny i kraju; • rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym, umiejętności rozwiązywania konfliktów i sporów. 	<p>szkolnym – integracja , adaptacja</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie zasad samooceny i oceny koleżeńskiej • Zabawy integracyjne, praca w grupach • Rozmowy na temat praw i obowiązków ucznia • Angażowanie się w akcje charytatywne • Wycieczki piesze i wyjazdowe nastawione na integrację grupy
<p>Kultura – wartości, normy, wzory zachowań</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności właściwego komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych, dbałość o język i kulturę wypowiedziania się; 	<ul style="list-style-type: none"> • udział w uroczystościach szkolnych, akademiach, apelach • świętowanie wydarzeń patriotycznych

	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności analizy prostych sytuacji wychowawczych, odróżniania dobra od zła; • kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także poszanowania innych kultur i tradycji, określanie swojej przynależności kulturowej poprzez kontakt z wybranymi dziełami sztuki, zabytkami i tradycją w środowisku rodzinnym, szkolnym i lokalnym, uczestniczenie w życiu kulturalnym środowiska rodzinnego, szkolnego, lokalnego oraz wydarzeniach organizowanych przez najbliższą społeczność; • kształtowanie wrażliwości estetycznej poprzez kontakt z dziełami literackimi i wytworami kultury, zapoznanie z wybranymi dziełami architektury i sztuk plastycznych należących do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, wyzwalanie potrzeby kontaktu z literaturą i sztuką dla dzieci; • kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla ludzi, niezależnie od religii, statusu materialnego, wieku, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie ich praw, podejmowanie działań w celu zapobiegania 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjścia do muzeów i teatru • przygotowywanie uroczystości związanych z obchodzeniem Świąt Bożego Narodzenia i Świąt Wielkanocnych • lekcje biblioteczne • „Czytanie na dywanie” • Udział w szkolnych i pozaszkolnych zawodach sportowych • Tworzenie prac tematycznych, gazetek, plakatów, scenek • Co nas łączy czym się różnimy – warsztaty o tolerancji • wdrażanie do wolontariatu, pomoc koleżeńska , zaangażowanie w akcje wolontarystyczne • Ja i moje emocje – jak je rozpoznać, warsztaty z pedagogiem szkolnym , psychologiem • lekcje z ciekawymi ludźmi • zabawa w teatr, organizacja występów i
--	--	--

	<p>dyskryminacji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do radzenie sobie w sytuacjach codziennych wymagających umiejętności praktycznych, budzenie szacunku dla pracy ludzi różnych zawodów; • przygotowanie do podejmowania działań mających na celu identyfikowanie i rozwijanie własnych zainteresowań; • kształtowanie umiejętności wyrażania własnych emocji w różnych formach ekspresji; • kształtowanie poczucia własnej wartości dziecka, podtrzymywanie ciekawości poznawczej, rozwijanie kreatywności i przedsiębiorczości oraz brania odpowiedzialności za swoje decyzje i działania; • kształtowanie świadomości odmienności osób niepełnosprawnych, innej narodowości, wyznania, tradycji kulturowej oraz ich praw 	<p>przedstawień klasowych</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Niepełnosprawność – już wiem”- warsztaty przybliżające problem niepełnosprawności
<p>Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz sytuacjach 	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania z przedstawicielami policji, straży pożarnej • Nauka na pamięć numerów alarmowych

	<p>nadzwyczajnych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie umiejętności wyszukiwania, porządkowania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych, kształtowanie świadomości negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństw wynikających z anonimowości kontaktów, respektowanie ograniczeń dotyczących korzystania z komputera, internetu i multimedialnych; • przygotowanie do bezpiecznego i rozsądnego korzystania z narzędzi i urządzeń technicznych, bezpiecznego organizowania zajęć ruchowych i poruszania się po drogach; • przygotowanie do bezpiecznego korzystania ze środków komunikacji, zapobiegania i przeciwdziałania sytuacjom problemowym; • kształtowanie umiejętności utrzymywania ładu i porządku wokół siebie, w miejscu nauki i zabawy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nauka znaków informujących o niebezpieczeństwie/zagrożeniach • Lekcje z cyklu „Bądź Ostrożny”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne wakacje” • Projekcja filmów profilaktycznych „Bezpieczeństwo w sieci” • Kształtowanie umiejętności korzystania z multimedialnych – pogadanki, ćwiczenia praktyczne
--	--	--

Opracowano na podstawie *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej – www.dziennikustaw.gov.pl (dostęp dn. 14.03.2017r.).*

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas godzin będących w dyspozycji wychowawcy, z podziałem na etapy edukacyjne - klasy IV - VIII

Program wychowawczo – profilaktyczny dla drugiego etapu edukacji (klasy IV – VIII) uwzględnia prawidłowości rozwoju oraz specyfikę zmian zachodzących w danym okresie życia. Uwzględnienie zadań rozwojowych może pomóc nauczycielom nie tylko w dokonywaniu autorefleksji, ale przede wszystkim w rozumieniu wychowanków. Realizując prezentowane poniżej treści wychowawczo-profilaktyczne, nauczyciele powinni wspierać rozwój dzieci i młodzieży m.in. przez poznawanie ich zasobów, a także wzmocnienie potencjału rozwojowego. W przedstawionym programie oddziaływań wychowawczo-profilaktycznych wychowawca staje się kreatorem uczniowskiej rzeczywistości – z jednej strony jest uosobieniem przedstawianych wartości i cnót, a z drugiej potrafi delikatnie zwrócić uwagę na podejmowane wybory i wskazać, w którym kierunku iść.

Tabela nr 2. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji podczas godzin do dyspozycji wychowawcy w klasach IV–VIII

OBSZAR	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
	Klasa IV	
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> Nabywanie podstawowej wiedzy na temat stresu. Inspirowanie młodzieży do myślenia o własnej motywacji do działania. Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. Kształtowanie postaw otwartych na poszukiwanie pomocy oraz 	<ul style="list-style-type: none"> Warsztaty z psychologiem i pedagogiem – wpływ stresu na zdrowie człowieka Warsztaty z psychologiem i pedagogiem: „Mam tę moc” „Spotkajmy się w kręgu- jak się czuję” wdrażanie na lekcjach wychowawczych rundek o

	<p>porady, kiedy zaczynają się trudności i kiedy wybór jest ważny i trudny.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postaw prozdrowotnych poprzez promowanie aktywnego i zdrowego stylu życia. 	<p>samopoczuciu i potrzebach</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udział w zajęciach sportowych, zawodach, rajdach, rozgrywkach • Tydzień dla profilaktyki chorób zakaźnych • Spotkanie z dietetykiem • Udział w wydarzeniu ‘Bieg po zdrowie’
Klasa V		
	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie uczniów do pracy nad własną motywacją oraz analizą czynników, które ich demotywują. • dbanie o własne samopoczucie i uważność na innych • Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych. • Prezentowanie sposobów pokonywania własnych słabości oraz akceptowania ograniczeń i niedoskonałości. 	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty z wychowawcą: „ Jak mogę pokonywać własne słabości” • „Spotkajmy się w kręgu- jak się czuję” kontynuowanie na lekcjach wychowawczych rundek o samopoczuciu i potrzebach • Tydzień dla profilaktyki chorób zakaźnych • Warsztaty z pedagogiem i psychologiem na temat motywacji do działania • Zdrowe odżywianie - spotkanie z dietetykiem • Warsztaty na temat segregacji śmieci
Klasa VI		
	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności rozpoznawania własnych cech 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy na temat zdrowego trybu życia i

	<p>osobowości.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie konstruktywnego obrazu własnej osoby, np. świadomości mocnych i słabych stron. • Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako najważniejszych wartości. • rozwijanie asertywności , umiejętności odmawiania • Doskonalenie i wzmacnianie zdrowia fizycznego 	<p>zdrowego odżywiania się</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udział w zawodach szkolnych i międzyszkolnych • Omówienie sposobów spędzania wolnego czasu – aktywny wypoczynek • Tydzień dla profilaktyki chorób zakaźnych • Spotkajmy się w kręgu- jak się czuję” kontynuowanie na lekcjach wychowawczych rundek o samopoczuciu i potrzebach własnych , uważność na innych • Asertywność – do czego jest nam potrzebna
Klasa VII		
	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje. • Kształtowanie umiejętności świadomego wyznaczania sobie konkretnych celów. • Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. • Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału. • Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowa na temat wpływu stresu na nasze myślenie i zachowanie • Spotkajmy się w kręgu- jak się czuję” kontynuowanie na lekcjach wychowawczych rundek o samopoczuciu i potrzebach własnych , uważność na innych • planuje, działam, mogę i potrafię – zajęcia rozwijające poczucie sprawczości

		<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty z technik oddechowych, relaksacyjnych, odprężających i wyciszających • „Wiem, co jem” – nauka umiejętności różnicowania żywienia na zdrowe i szkodliwe • Dojrzewanie może być bezpieczne – warsztaty z psychologiem
OBSZAR	ZADANIE	SPOSOBY REALIZACJI
	KLASA IV	
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, stanowiącej podstawę współdziałania. • Kształtowanie umiejętności asertywnego wyrażania własnych potrzeb. • Rozwijanie wrażliwości na potrzeby i trudności innych ludzi. • Kształtowanie postawy szacunku i zrozumienia wobec innych osób. • dbanie o bezpieczną relację uczeń – nauczyciel • Rozwijanie zdolności do inicjowania i podtrzymywania znaczących głębszych relacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Praca w grupach, praca w zespołach, praca metodą projektu • „Proszę, dziękuję, przepraszam” – pogadanka o wartościach i komunikacji • Organizacja „Kącika wdzięczności” • Przygotowanie kolaży „Moja rodzina, moi bliscy, moi przyjaciele” • Zajęcia warsztatowe z psychologiem: „Pogadajmy – dogadajmy się”

	<ul style="list-style-type: none"> • Budowanie atmosfery wzajemnego szacunku w społeczności szkolnej. 	
KLASA V		
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności rozumienia innych, która sprzyja efektywnej współpracy. • Wyzwalanie chęci do działania na rzecz innych osób w celu poprawy ich sytuacji (wolontariat). • Rozwijanie poczucia przynależności do grupy (samorząd uczniowski, klub, drużyna, wspólnota). • Kształtowanie otwartości na doświadczenia innych ludzi, ich sposobów rozwiązywania problemów, na nową wiedzę. • Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w wolontariacie oraz w zbiórkach na rzecz UNICEF • Działalność w samorządzie szkolnym • Warsztaty „chcę być jak...mój bohater”, „jestem tolerancyjnym Europejczykiem” • Pogadanka wychowawcza na temat możliwości pomocy i wsparcia w najbliższym środowisku • Warsztaty „Znani ludzie w moim środowisku” • „Czym jest pomoc” – zajęcia o pomaganiu, udział w akcji „Pola Nadziei” • Pogadanki na temat poczucia tożsamości narodowej
KLASA VI		
	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności współpracy w dążeniu do osiągnięcia celu. • Uwrażliwianie na różne obszary ludzkich problemów i potrzeb 	<ul style="list-style-type: none"> • Moi rówieśnicy są na całym świecie – zajęcia z projektu UNICEF „Po pierwsze dziecko” • „Moje słownictwo i zachowanie świadczą o mnie”

	<p>poprzez krzewienie potrzeby udzielania pomocy (wolontariat).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów. • Rozwijanie świadomości roli i wartości rodziny w życiu człowieka. • Rozwijanie samorządności. 	<p>– analiza sytuacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niepełnosprawność – dyskusja na temat potrzeb niepełnosprawnych koleżanek/kolegów/osób w bliskim otoczeniu udział w akcji „Pola Nadziei” • Wybory samorządu klasowego
	KLASA VII	
	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności wchodzenia w interakcje z ludźmi w sposób zapewniający zadowolenie obydwu stron. • Kształtowanie umiejętności szukania inspiracji, rozwijanie własnej kreatywności. • Rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych (wolontariat) 	<ul style="list-style-type: none"> • Moja klasa moja odpowiedzialność • Warsztaty z nabywania umiejętności wyrażania własnych uczuć i potrzeb • Debata klasowa na temat możliwych sposobów rozwiązywania problemów • Organizacja pomocy koleżeńskiej • Udział w akcjach charytatywnych /Świąteczna paczka, WOŚP, wolontariat na terenie szkoły/
OBSZAR	ZADANIE	SPOSOBY REALIZACJI
	KLASA IV	
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z rolą zainteresowań w życiu człowieka. • Uwrażliwianie na kwestie moralne, np. mówienia prawdy, sprawiedliwego traktowania. 	<ul style="list-style-type: none"> • „Moje hobby” – zajęcia tematyczne z nauczycielem • Wyjazd do teatru, muzeum

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia. • Kształtowanie potrzeby uczestnictwa w kulturze. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wartości w życiu człowieka – zajęcia warsztatowe z psychologiem • Co mi daje nauka – warsztaty pomagające wykorzystanie w praktyce nabytych w procesie uczenia się umiejętności
KLASA V		
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów. • Budowanie samoświadomości dotyczącej praw, wartości, wpływów oraz postaw. • Rozwijanie umiejętności wyrażania własnych emocji. • Rozwijanie umiejętności właściwego zachowania się z uwzględnieniem sytuacji i miejsca. 	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w akademiach szkolnych, uroczystościach • Lekcje i zajęcia związane ze świętami narodowymi • Warsztaty na temat emocji: „Moje emocje: jak sobie z nimi radzić?” – zajęcia z psychologiem i pedagogiem • Zajęcia „Moje prawa i obowiązki” • Moje ulubione książki – dlaczego czytanie jest ważne? – prezentacja ulubionych książek • Wyjście na zabytkowy cmentarz na Pęksowym Brzyzku • Wyjście do muzeum • Scenki dramowe ukazujące uczucia i emocje
KLASA VI		

	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwój zainteresowań, poszerzenie autonomii i samodzielności. • Rozwijanie umiejętności krytycznego myślenia w kontekście analizy wpływów rówieśników i mediów na zachowanie. • Dokonywanie analizy postaw, wartości, norm społecznych, przekonań i czynników które na nie wpływają. • Rozwijanie szacunku dla kultury i dorobku narodowego. 	<ul style="list-style-type: none"> • „Pamiętamy o zmarłych” – wspomnienie o Zaruskim, palenie zniczy • Czym jest patriotyzm – pogadanka • Tradycje świąt – Organizacji wigilii klasowej, angażowanie się w obchody świąt w szkole • „Moje plany na przyszłość” – warsztaty na temat zawodów i pracy, jaką chcieliby wykonywać w przyszłości • spotkania z ciekawymi ludźmi • W poszukiwaniu dobrych zasad – rozmowy na temat szacunku w byciu i w działaniu
KLASA VII		
	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego. • Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności. • Rozwijanie takich cech jak: pracowitość, odpowiedzialność, prawdomówność, rzetelność i wytrwałość. • Umacnianie więzi ze społecznością lokalną 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja Wigilii klasowej – przygotowanie potraw, składanie życzeń, wspólne kolędowanie • Organizacja Mikołajków Klasowych – działania organizacyjne, planowanie i realizacja • Kultura dyskusji w grupie rówieśniczej - ćwiczenie umiejętności aktywnego słuchania, formułowanie własnych wypowiedzi w dyskusji, prowadzenie dialogów, dyskusji i odgrywanie scenek

		<ul style="list-style-type: none"> • Wycieczka do muzeum • Odwiedzenie miejsc pamięci w Zakopanem • Spotkanie z kombatantem
OBSZAR	ZADANIE	SPOSOBY REALIZACJI
	KLASA IV	
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> • Redukowanie agresywnych zachowań poprzez uczenie sposobów rozwiązywania problemów. • Budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję. • Uświadamianie zagrożeń wynikających z korzystania z nowoczesnych technologii informacyjnych. • Zwiększanie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych. • Rozwijanie umiejętności troski o własne bezpieczeństwo w relacjach z innymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanka „Agresja budzi agresję” • Zapoznanie z koncepcjami samooceny i oceny koleżeńskiej • Zajęcia związane z bezpieczeństwem w sieci
	KLASA V	
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. • Rozwijanie umiejętności identyfikowania przyczyn własnego postępowania. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia na temat sposobów rozwiązywania konfliktów • Rozmowy dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu

	<ul style="list-style-type: none"> • Dokonywanie analizy wpływu nastawienia do siebie i innych na motywację do podejmowania różnorodnych zachowań. • Rozwijanie poczucia osobistej odpowiedzialności, zachęcanie do angażowania się w prawidłowe i zdrowe zachowania. • Doskonalenie umiejętności rozpoznawania symptomów uzależnienia od komputera i internetu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie uczniów ze stroną internetową „Sieciaki” • Zajęcia z psychologiem i pedagogiem: Rozwiązywanie konfliktów: mediacje” • Warsztaty: jaki mam wpływ na moje życie i moje zachowanie • Internet – pomoc czy zagrożenie – pogadanka • Analiza regulaminu szkoły z zastosowaniem samooceny i oceny koleżeńskiej
KLASA VI		
	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczanie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach. • Budowanie atmosfery wsparcia i zrozumienia w sytuacji problemowej oraz promowanie rzetelnej wiedzy mającej na celu zredukowanie lęku. • Rozwijanie umiejętności radzenia sobie z własnymi negatywnymi emocjami oraz z zachowaniami agresywnymi. • Kształtowanie przekonań dotyczących znaczenia posiadanych informacji, których wykorzystanie pomaga w redukowaniu lęku w sytuacjach kryzysowych. • Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania 	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty z psychologiem/pedagogiem na temat sytuacji kryzysowych, problemów i trudności – gdzie zwracać się o pomoc • Warsztaty z psychologiem i pedagogiem na temat emocji – czym są, jaką mają rolę i wpływ na nasze życie i zachowanie • Trudne sytuacje wokół nas – burza mózgów i praca w grupach – warsztaty na temat agresji i przemocy • „To moje prywatna sprawa” – zajęcia z psychologiem/pedagogiem na temat wagi dyskrecji i potrzeby uszanowania czyjejs

	do osób poznanych w sieci.	tajemnicy
	KLASA VII	
	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie. • Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa dotyczącego postępowania w sprawach nieletnich. • Przeciwdziałanie ryzykownym zachowaniom seksualnym. • Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków. • Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe? 	<ul style="list-style-type: none"> • spotkanie z przedstawicielem Policji dot. odpowiedzialności karnej nieletnich • Konflikt i co dalej – warsztaty rozwojowe • Nie przegraj – profilaktyka zachowań ryzykownych • w poszukiwaniu tożsamości i autorytetu • Kompromis – kiedy działa • Działalność mediatora klasowego

OBSZAR	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
Klasa VIII		
Zdrowie – edukacja zdrowotna	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością. • Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych. • Rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów, uwzględniając kryteria ważności i pilności. • Rozwijanie umiejętności oceny własnych możliwości. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia z wychowawcą na temat sposobów aktywnego spędzania czasu wolnego: <i>Jak spędzam czas wolny?</i> • Zajęcia z wychowawcą dotyczące zdrowego odżywiania oraz jego wpływu na dobrostan fizyczny i psychiczny. Rozmowa na temat konstruktywnych sposobów rozwiązywania problemów. Ćwiczenia na temat wyznaczania sobie realnych celów oraz skutecznego dążenia do ich realizacji. • Zajęcia ze specjalistami w zakresie oceny własnych predyspozycji zawodowych (mocnych i słabszych stron).

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie psychiczne. • 	
--	---	--

OBSZAR	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
	Klasa VIII	
Relacje – kształtowanie postaw społecznych	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie umiejętności poszukiwania takich rozwiązań, które stwarzają korzyści dla obydwu stron. • Rozwijanie umiejętności dostrzegania pozytywnych aspektów działania zespołowego poprzez docenienie różnic zdań i wiedzy, doświadczeń, specjalizacji, kompetencji. • Rozwijanie potrzeby ciągłego 	<ul style="list-style-type: none"> • Ćwiczenia z zakresu mediacji w pracy bieżącej – organizowanie sytuacji zapewniających konieczność osiągnięcia kompromisu. • Wyznaczanie projektów do realizacji w zespołach, przydzielanie ról oraz analiza efektów. • Warsztaty z psychologiem/ pedagogiem z zakresu kreatywnego myślenia zespołowego. • Warsztaty z zakresu ról społecznych oraz ich ważności w życiu człowieka.

doskonalenia siebie jako jednostki,
członka rodziny i społeczeństwa.

OBSZAR	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
Klasa VIII		
Kultura – wartości, normy i wzory zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • Popularyzowanie wiedzy o różnicach kulturowych oraz rozwijanie umiejętności korzystania z niej w kontakcie z przedstawicielami innych narodowości. • Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. • Rozwijanie poczucia 	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty z wychowawcą „Jesteśmy dobrym zespołem klasowym”; • Udział w akcjach charytatywnych /Świąteczna paczka, WOŚP, wolontariat na terenie szkoły/ • Stała współpraca z Domem Pomocy Społecznej • Organizacja pomocy koleżeńskiej.

	odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.	
--	---	--

OBSZAR	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI
Klasa VIII		
Bezpieczeństwo – profilaktyka zachowań ryzykownych (problemowych)	<ul style="list-style-type: none"> • Propagowanie wiedzy na temat prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych. • Rozwijanie umiejętności wykorzystywania elementów negocjacji i mediacji w sytuacji rozwiązywania konfliktów. • Rozwijanie umiejętności podejmowania działań zgodnych ze zweryfikowanymi źródłami wiedzy. • Utrwalanie umiejętności oceny konsekwencji podejmowanych działań dla siebie i dla innych – określanie alternatywnych rozwiązań problemu. • Rozwijanie umiejętności prowadzenia rozmowy w sytuacji konfliktu – podstawy negocjacji i mediacji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Warsztaty z zakresu myślenia dywergencyjnego ze wskazaniem korzyści płynących z widzenia różnych dróg rozwiązania danego problemu. • Ćwiczenia na podstawie sytuacji z życia codziennego, obejmujące zachowania ryzykowne i ich konsekwencje dla dalszej ścieżki życiowej. • Wskazywanie sposobów poszukiwania rzetelnych informacji na temat skutków zażywania i posiadania środków psychoaktywnych.

Opracowano na podstawie *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej* – www.dziennikustaw.gov.pl (dostęp dn. 14.03.2017r.).

XI. Zasady ewaluacji

1. W procesie ewaluacji szkolnego Programu wychowawczo-profilaktycznego biorą udział uczniowie, rodzice, nauczyciele.
2. Monitoring i ewaluacja szkolnego programu wychowawczo – profilaktycznego zostanie przeprowadzona za pomocą ankiet ewaluacyjnych, obserwacji i wywiadu
3. Zmiany w szkolnym programie wychowawczo – profilaktycznym zatwierdzone są na posiedzeniach Rady Pedagogicznej.